

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Informations- och cybersäkerhet i Sverige – Strategier och åtgärder för säker information i staten (SOU 2015:23)

Åklagarmyndigheten tillstyrker i huvudsak utredningens uppfattning och förslag. Myndigheten har dock följande synpunkter på betänkandet.

Allmänt

Åklagarmyndigheten hanterar en stor mängd skyddsvärd information och där en mindre del är att hänföra till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Myndigheten bedömer att det finns svårigheter med att utifrån olika regelverk införa tekniskt skydd och utarbeta hanteringsregler för att ge informationen rätt skydd utifrån dess skyddsvärde.

Den nu föreslagna strategin bör därför på ett tydligare sätt klargöra gränsdragning mellan andra normerande och styrande regelverk, inte minst SOU 2015:25 Ny Säkerhetsskyddslag.

En översyn i samverkan med berörda civila myndigheter bör ske för att samordna mellan olika regelverk för informationssäkerhet. Det gäller särskilt modeller för informationsklassning.

(9.2.1) En nationell styrmodell etableras

Åklagarmyndigheten är positivt inställd till att en nationell styrmodell etableras. Inom rättsväsendet kommer en gemensam informationsklassning och gemensamma säkerhetsnivåer förenkla informationsöverföring mellan myndigheterna. För att nyttan ska bli så stor som möjligt krävs att klassificeringsmodellen är lätt att tillämpa. Det är därför av stor vikt att denna utformas och definieras på ett tydligt sätt. För att minimera riskerna att modellen blir svår att tillämpa bör berörda myndigheter få möjlighet till insyn vid framtagande av ny modell.

(9.2.2) Ett myndighetsråd inrättas

Ett råd i den föreslagna storleken riskerar att förlora sitt fokus och sin möjlighet till att aktivt arbeta framåtinriktat med informationssäkerhetsfrågor. Åklagarmyndigheten föreslår därför att rådets storlek ska begränsas så långt det är möjligt. Rådet bör endast bestå av de myndigheter som idag samarbetar inom SAMFI, samt ytterligare ett par civila myndigheter i syfte att vidga perspektiven något utöver den befintliga sammansättningen av SAMFI.

(9.2.3) En ny förordning för statliga myndigheters informationssäkerhet

6 § Det bör inte ställas krav på hur respektive myndighet organiserar informationssäkerhetsarbetet internt. Det är lämpligare att kräva en utpekad funktion istället för en utpekad person.

8 § Ambitionen att erbjuda en lista med säkra it-produkter är ädel och tjänar ett gott syfte i och för sig. Hög säkerhet inom it-området erhålls genom en mängd åtgärder där också införskaffande av produkter är av stor vikt. Floran av produkter är emellertid mycket stor och funktioner kring säkerhet utvecklas kontinuerligt och får en allt större betydelse. För att en lista med säkra it-produkter ska bli en tillgång (och inte en belastning) för förbättrad it-säkerhet hos myndigheterna krävs att merparten av produkterna på marknaden granskas och att endast de med tillräcklig säkerhet anammas till listan. Utvecklingstakten av nya versioner av produkter eller helt nya produkter är mycket hög. En funktionsduglig lista av säkra it-produkter måste återspegla det aktuella marknadsläget, vilket innebär att listan behöver uppdateras kontinuerligt. Om säkra it-produkter utelämnas från listan kan det betyda att myndigheter tvingas avstå från säkra it-produkter och funktioner. Detta riskerar medföra att listan motverkar sitt syfte.

Det skulle krävas mycket stora resurser och insatser för att upprätthålla en adekvat och omfattande lista med säkra it-produkter som fyller de behov som finns hos olika myndigheter. Samma behov finns kring signalskydd och utvecklingen av signalskydd bör vara prioriterad i detta avseende. Åklagarmyndigheten ifrågasätter om det finns förmåga att etablera en struktur med en, tillräcklig och ständigt aktuell, lista med säkra it-produkter som är föreskriven för myndigheterna. Att skapa och vidmakthålla en sådan lista över säkerhetsgranskade produkter som återspeglar det som marknaden kan erbjuda och det som myndigheterna har behov anser Åklagarmyndigheten inte skulle innebära en lämplig prioritering av resurser. Åklagarmyndigheten avstyrker alltså förslaget i denna del.

Åklagarmyndigheten föreslår istället att särskilda resurser läggs på att utveckla och tillhandahålla en kravkatalog där en viss kravnivå krävs beroende av den klassificering av information som myndigheten ska genomföra enligt 7 §. Genom att ställa välformulerade krav på de produkter och lösningar som ska användas får myndigheterna hjälp att skapa säkra it-lösningar och att välja säkra it-produkter.

15 § Åklagarmyndigheten ställer sig positiv till att säkerhetskrav ställs i förhållande till informationsklassning vid upphandling av it-system och it-produkter. Styrande riktlinjer höjer lägstanivån hos myndigheter samt ger leverantörer bättre förutsättningar att realisera de säkerhetskrav myndigheter kommer att ställa.

16 § Åklagarmyndigheten föreslår att kravet på säkra it-produkter tas bort. Istället bör det hänvisas till den kravkatalog som föreslås i yttrandet till 8 §.

17 § Det bör göras en översyn och konsekvensanalys av sekretessbelagd information som hanteras i samband med att myndigheter, enligt författningsförslaget, ska överlämna information om it-incidenter till MSB.

Övrigt

Ett vanligt förekommande problem inom informationssäkerhet är missbruk av användaridentitet där inloggningsuppgifter kommer i orätta händer. Inom detta område finns det en möjlighet att med små medel uppnå stora säkerhetsvinster inom svenska myndigheter, genom att införa så kallad stark autentisering. I en strategi för informations- och cybersäkerhet i Sverige bör denna fråga behandlas, men i utredningen har detta område helt utelämnats.

Åklagarmyndigheten menar att det är av stor vikt att frågan hanteras av MSB i det fortsatta arbetet som följer av utredningen.

Detta yttrande har beslutats av riksåklagaren Anders Perklev. It-direktören Anders Thoursie har varit föredragande. I ärendets handläggning har också Mikael Svensson, Stephan Uttersköld, Christian Rothman, Stefan Forsberg, Davor Lukic, Tobias Lindblom och Jonas Nygren deltagit.

Anders Perklev

Anders Thoursie